

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

- kaasata lepingusse konkreetsete liikmesriikide kohta kehtivad meetmed, näiteks nõusolekusüsteemi laiendamine kahele liikmesriigile õiguslase koostöö osas kriminaalasjades ja politseikoostöö osas, protokoll, mis piiraks harta mõju kahe liikmesriigi siseriiklikule õigusele, ja ühele liikmesriigile lisakoht Euroopa Parlamendis erandina kahaneva proportsionaalsuse põhimõttest;
- muuta lepingu mitmete lõikude või sellele lisatud protokollide ja deklaratsioonide sõnastust, mis kaldub õigustamatult negatiivse tooni suunas, jättes mulje, et liidu ja selle institutsioonide vahel puudub usaldus ning saates seeläbi üldsusele vale signaali;

Järeldused

7. toetab lepingut ja rõhutab liidu liikmesriikide vajadust saavutada selle õigeaegne ratifitseerimine, et leping saaks jõustuda 1. jaanuaril 2009;
8. usub, et Lissaboni leping tagab stabiilse raamistiku, mis võimaldab liidul tulevikus edasi areneda;
9. on teadlik, et muutmisleping on paratamatult segasem ja halvemini loetav kui kodifitseeritud leping; nõuab seetõttu Lissaboni lepinguga revideeritud konsolideeritud aluslepingute viivitamatut avaldamist, mis pakuks kodanikele selgema alusteksti liidu kohta;
10. kordab nõudmist, et ELi institutsioonid ja riikide ametiasutused teeksid vastavalt lojaalse koostöö põhimõttele võimalikult suuri pingutusi, et teavitada Euroopa kodanikke selgelt ja objektiivselt nimetatud lepingu sisust;
11. teeb vastutavale komisjonile ülesandeks valmistada ette vajalikud kodukorra muudatused ja hinnata vajadust täiendavate rakendusmeetmete järele;

*
* *

12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja põhiseaduskomisjoni raport liikmesriikide parlamentidele, nõukogule, komisjonile ja Euroopa Tuleviku konvendi endistele liikmetele ning tagada, et parlamendi teenistused, sh infobürood, annaksid küllaldest teavet Euroopa Parlamendi seisukoha kohta seoses kõnealuse lepinguga.

Lissaboni strateegia

P6_TA(2008)0057

Euroopa Parlamendi 20. veebruari 2008. aasta resolutsioon panuse kohta Euroopa Ülemkogu 2008. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga

(2009/C 184 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni Lissaboni strateegiat käsitlevat strateegiate paketti, mis hõlmab komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule „Strateegiline aruanne majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia kohta: uue etapi käivitamine (2008–2010), riiklike reformiprogrammide hindamine ning majanduskasvu ja töökohtade loomise kompleksed suunised (2008–2010)”(KOM(2007)0803) ning komisjoni teatist „Ettepanek ühenduse Lissaboni programmi kohta aastateks 2008–2010” (KOM(2007)0804);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa huvi: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul” (KOM(2007)0581);

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

- võttes arvesse komisjoni teatist „Majanduskasvu ning tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia rakendamine liikmesriikides ja piirkondades ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu ajavahemikus 2007–2013” (KOM(2007)0798);
 - võttes arvesse liikmesriikide esitatud 27 Lissaboni strateegia riiklikku reformikava aastateks 2005–2008;
 - võttes arvesse järgmiste Euroopa Ülemkogu kohtumiste järeldusi: 2000. aasta 23. ja 24. märts, 2001. aasta 23. ja 24. märts, 2005. aasta 22. ja 23. märts, 2006. aasta 23. ja 24. märts ning 2007. aasta 8. ja 9. märts, ning samuti Euroopa Ülemkogu 27. oktoobri 2005. aasta mitteametliku kohtumise arutelude tulemusi;
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa huvi kohta: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul⁽¹⁾;
 - võttes arvesse neljandat parlamentidevahelist kohtumist, mis toimus Brüsselis 11.–12. veebruaril 2008. aastal;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et komisjon lubas täielikult arvesse võtta Euroopa Parlamendi resolutsioonides väljendatud seisukohti Lissaboni strateegia kohta, eriti eelnimetatud 15. novembri 2007. aasta resolutsioonis üleilmastumise kohta;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament on oma varasemates resolutsioonides väljendanud Lissaboni strateegiale tugevat toetust ning on eriti tervitanud uue rõhuasetusega lähenemist, mille keskmes on majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia;
- C. arvestades tugevat omavahelist seost majanduskasvu, tööhõive, vaesusevastase võitluse ja sotsiaalse kaasatuse vahel;
- D. arvestades, et Euroopa Liidul ja liikmesriikidel on ühine vastutus tegeleda väljakutsete, võimaluste ja ebakindlusega, mida globaliseerumine kodanikele tekitab; arvestades, et EL peab ülemaailmse partnerina võtma poliitilise vastutuse ning aitama kaasa säästva arengu saavutamisele ja kujundamisele globaliseerivas maailmas, et inimesed kogu maailmas saaksid kasutada globaliseerumisega kaasnevaid võimalusi;
- E. arvestades, et siseturg on oluline ja tõhus vahend dünaamilise ja konkurentsivõimelise teadmispõhise majanduse ülesehitamiseks ning Euroopa konkurentsivõime kindlustamiseks maailmaturul, et parandada oma kodanike elukvaliteeti;
- F. arvestades, et käesolev resolutsioon, olles kooskõlas Euroopa Parlamendi Lissaboni strateegia koordineerimisrühma volitustega ja austades Euroopa Parlamendi teiste komisjonide pädevusi, ei käsitle käimasolevate õigusloome- ja konsultatsiooniprotsesside üksikasju,

Üldised kaalutlused

1. rõhutab veel kord Lissaboni strateegia jõulise rakendamise tähtsust, toonitades majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste edusammude vastastikust sõltuvust dünaamilise ja uuendusliku jätkusuutliku majanduse loomisel;
2. on veendunud, et Euroopa majandusareng ja tulevane heaolu sõltuvad sellest, kuidas suudetakse luua paremad tingimused säästvaks arenguks ja töökohtade loomiseks ning vastata globaliseerumisest, demograafilistest muutustest ja ülemaailmsetest keskkonnaohtudest tulenevatele võimalustele ja väljakutsetele; usub, et Euroopa Liidu ühised vahendid selleks on uuendatud Lissaboni strateegia ja kompleksed suunised;
3. usub, et uuendatud Lissaboni strateegia edu tagamiseks tuleb suurendada Euroopa majanduskasvu ja tulla toime ebapiisava sisenõudlusega, mis tuleb saavutada tootlikkuse ja tööhõive kasvuga seotud tulude suurenemisega;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0533.

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

4. tunnistab, et eelseisval perioodil seisab Euroopa Liit silmitsi paljude väljakutsetega: 2020. aasta paiku algav rahvastiku vähenemine, suurenenud majanduslik surve ülemaailmsete konkurentide poolt, energiahindade tõus, kliimamuutus ja sotsiaalse tasakaalu puudumine; on seisukohal, et Euroopa Liit peab neile väljakutsetele vastama asjakohase poliitika abil;

5. märgib, et Lissaboni strateegia areneb edukalt; samas märgib siiski, et Lissaboni kava rakendamisel esineb veel puudusi ja puudub tõeline arusaam asjaolust, et Euroopa arengus, mis on suunatud suuremale majanduskasvule, töökohtade loomisele, piisava sotsiaalkaitse ja asjakohase keskkonnakaitse taseme saavutamisele, ei saa endiselt välistada kriise;

6. rõhutab, et EL on maailma suurima kaupade eksportija ja importijana, maailma suurima teenuste eksportijana ning suuruselt teise otseste välisinvesteeringute siht- ja päritolukohana üks suurim avatud maailmamajandusest kasusaaja; arvab, et selle rolli tõttu lasub ELil suur vastutus tegeleda ülemaailmsete küsimustega;

7. tervitab Lissaboni protsessi ülemaailmset mõõdet ning märgib, et Lissaboni strateegia näol on tegemist Euroopa vastusega globaliseerumises peituvatele võimalustele ja riskidele; sellega seoses rõhutab eriti Atlandi-ülese koostöö olulisust ja samuti koostöö parendamise tähtsust teiste maailmaturu peamiste osalejatega, nagu Hiina, India ja Brasiilia, ning teiste maailma majanduspiirkondadega;

8. nõuab kokkulepitud eeskirjade ja tavade kehtestamist maailmakaubanduses, mis oleksid kooskõlas aastatuhande arengueesmärkidega ning kohustusega juhtida kliimamuutuse vastast võitlust ja aidata kaasa tervise edendamisele; nõuab põhimõtteliselt meetmete võtmist, et võidelda protektsionismi vastu nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool; nõuab Doha voo läbirääkimiste jätkamiseks koostööd ja õiglast lähenemist;

9. rõhutab järjekindla stabiilsus- ja kasvupoliitika vaieldamatut väärtust ning makromajandusliku stabiilsuse tähtsust, kuna see on kindlustunde allikas ja Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise alus; rõhutab, et makromajandusliku stabiilsuse huvides peab tootlikkuse kasv käima käsikäes õiglasema jaotamise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisega; juhib seoses sellega tähelepanu sissetulekute suurendamise nõudele, et hoida sammu tootlikkuse kasvuga kesk-pikas perspektiivis;

10. rõhutab sarnaselt komisjoniga, et liikmesriikide majandused on üksteisest suuresti sõltuvad ja et ühise reformikava argument on tugevaim euroalal;

11. toonitab finantsturgude stabiilsuse kindlustamise esmajärgulist tähtsust ja märgib, et hiljutine kõrge riskitasemega (subprime) hüpoteeklaenude kriis näitab, et ELil on vaja arendada finantsturgude läbipaistvuse ja stabiilsuse suurendamiseks ning tarbijate paremaks kaitsmiseks üldjärelevõimeid; nõuab hinnangu andmist Euroopas kehtivatele usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve süsteemidele ja vahenditele ning rõhutab vajadust tiheda koostöö järele Euroopa Parlamendiga, et jõuda selgete soovituseni, kuidas parandada finantssüsteemi stabiilsust ja selle võimet tagada Euroopa ettevõtjatele kindel pikaajaline rahastamine;

12. juhib tähelepanu subsidiaarsuse põhimõtte tähtsusele, et võimaldada liikmesriikidel kohandada turvalisuse ja paindlikkuse valdkonnas ühiselt kokku lepitud poliitikat oma riigi tööturu eripärastele tavadele ja traditsioonidele;

13. tuletab meelde, et ühtekuuluvuspoliitika on aluslepingute aluspõhimõte ning Lissaboni strateegia majanduskasvu ja töökohtade loomist käsitlevate eesmärkide saavutamise vahend, kusjuures 75 % ühtekuuluvuspoliitika rahalistest vahenditest on ette nähtud innovatsioonile ja Lissaboni strateegia eesmärkidele; on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika mõjuvõimu üldiselt ning eelkõige struktuuri- ja ühtekuuluvusfonde tuleb kasutada Lissaboni strateegia rakendamiseks piirkondlikul tasandil ning et selle protsessi tulemusi tuleb piirkondlikul ja kohalikul tasandil hoolikalt jälgida; arvab, et praegune soodne majandusareng peaks ergutama täiendavate reformide teostamist; rõhutab vajadust uurida, milline on olnud Lissaboni strateegia rakendamise mõju piirkondlikul tasandil, arvestades et 2008. aastal saab esmakordselt hinnata ühtekuuluvuspoliitika vahendite sihtotstarbelise eraldamise esialgseid tulemusi;

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

14. on seisukohal, et teadus- ja tehnoloogiauringud on üks Lissabonstrateegia põhielement; nõustub, et teadus- ja arendustegevuse toetamine on ülimalt tähtis ja et liikmesriigid peaksid võtma teadus- ja arendustegevuse investeeringute osas 2010. aastaks seatud eesmärkide saavutamiseks lisameetmeid ja näitama, kuidas kavatakse saavutada riiklikud teadus- ja arendustegevuse investeeringutega seotud 2010. aasta eesmärgid ning kuidas nende teadus- ja arendustegevuse strateegiad aitavad kaasa Euroopa teadusruumi loomisele; rõhutab, et uute tehnoloogiate väljatöötamise ja rakendamise abil toimuv vajalik edasimineku energiasäästliku ja vähem süsihappegaasiheiteid tekitava majanduse suunas, mis toetub ka taastuvatele allikatele, loob ELile mitmeid võimalusi; märgib, et maailmamajanduse süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisele kaasa aitavate uute tehnoloogiate ja teenuste arendamine ja kasutuselevõtt pakub Euroopa majandusele tohutuid võimalusi; tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle luua viies vabadus – teadmiste vabadus – millega täiendatakse kaupade, teenuste, inimeste ja kapitali liikumise nelja vabadust ning ühendada ELi ja liikmesriikide teadus- ja arendustegevuse ressursid, et tagada nende tõhusam kasutamine;

15. tunneb heameelt viimasel ajal tööstus- ja teaduspoliitika valdkonnas tehtud algatuste ja investeeringute üle; tunneb sellega seoses heameelt Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomise ja hiljutiste investeeringute üle Galileo programmi, mis on tõhusad vahendid tehnoloogilise innovatsiooni vajaduste ühendamiseks tööstuse teadusuuringute kavaga; tunneb heameelt selliste ELi põhiprogrammide üle nagu Euroopa ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi programmid (Galileo ja EGNOS (*European Geostationary Navigation Overlay Service*)); toonitab nimetatud programmide majanduslikku kasu ja laiemale üldsusele avalduvat soodsat mõju ning nende loodavat kasu uutele teenuste ja turgudele;

16. on seisukohal, et Euroopa juhtpositsiooni tagamiseks majanduse ja tehnoloogia valdkonnas on vaja tippkeskuste võrgustikke; usub, et liikmesriigid ja piirkonnad peaksid toetama tippkeskuste klastrite arendamist ning omavahelise konkurentsi ja koostöö edendamise meetmeid, et anda omakorda tõuge innovatsiooni soodustava keskkonna arengule; usub, et komisjon, liikmesriigid ning piirkondlikud ja kohalikud ametivõimud peaksid veelgi enam toetama tihedamat koostööd riigiasutuste, teadusasutuste, ülikoolide ja tööstussektori vahel;

17. rõhutab, et Euroopa ettevõtted, kodanikud ja ametiasutused peavad viima edukalt lõpule ülemineku digitaalajastusse ning jõudma realselt Lissaboni strateegias nõutud teadmispõhise ühiskonna ja majandusruumi saavutamiseni; nõuab teaduse ja tehnoloogia arendamist kodanike igapäevaelus ning kõiki kaasava teadmisteühiskonna edendamist;

18. nõuab tungival, et liikmesriikide valitsused ja nende piirkondlikud asutused kui suurimad tööandjad, ostjad ning teenuseosutajad siseturul edendaksid innovatsiooni, luues katseturge uuenduslikele toodetele ja teenustele;

19. märgib, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEdel) etendavad uute töökohtade loomisel ja uute teadusuuringute tulemuste kasutulevõtmisel tähtsat rolli; toetab täielikult komisjoni ettepanekut võtta vastu väikeettevõtteid käsitlev õigusakt, millega luuakse VKEdele võimalused, edendatakse „mõttele esmalt väikestele” põhimõtet ning nähakse ette VKEde kasvupotentsiaali vallandamiseks nende igal arenguetapil terviklik poliitikaraamistik;

20. rõhutab, et VKEsid saab aidata vähendades nende regulatiivset koormust, parandades nende juurdepääsu avaliku hanke lepingutele ning arendades soodsamaid tingimusi innovatsiooni rahastamiseks ja kasutuselevõtuks;

21. tunnistab, et ELis tuleb innovaatilisi tehnoloogiaid kiiremini uuteks toodeteks ja teenusteks teisedada; toetab seetõttu komisjoni nõudmist teadusuuringuid, haridust ja uuendustegevust hõlmava nn teadmiste kolmnurga järele; loodab, et uutesse oskustesse, elukestvasse õppesse ja kaasaegsesse haridus- ja koolitussüsteemi tehakse tulemuslikumaid investeeringuid;

22. tervitab asjaolu, et komisjon on võtnud endale ülesandeks vähendada regulatiivset koormust ja püüdleb parema õigusloome poole ning ergutab liikmesriike võtma sarnaseid meetmeid kodanike osalemisõigust ja tarbijakaitset ohtu seadmata; loodab, et nõukogu ja komisjon suudavad paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud kohustusi täita; märgib sügava murega, et mitmed hiljutised olulised õigusloomega seotud komisjoni ettepanekud on esitatud eelneva mõjuhindanguta või sama valdkonna varasemate õigusaktide mõju piisava analüüsita;

(1) ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

23. rõhutab antud kontekstis vajadust uue tervikliku välis- ja kaubanduspoliitilise lähenemise järele, mis keskenduks eeskirjade ja standardite kehtestamise ja õigusloomealase koostöö koondamisele maailmas; rõhutab, et Euroopa peab pakkuma ettevõtetele head stardipositsiooni ülemaailmsele turule minekuks ja looma soodsa investeerimiskeskonna; nõuab lisaks, et kõik ELi kahepoolsed ja piirkondlikud kaubanduskokkulepped, mille üle toimuvad praegu läbirääkimised, sisaldaksid jõustatavaid sätteid põhiliste töonormide rakendamise kohta ja teiste inimväärse töö aspektide, samuti mitmepoolsete keskkonnanormatiivide kohta;

24. kordab veelkord oma arvamust, et muutustele kiiresti reageeriva ühiskonna loomiseks on tähtis olla majanduslike otsuste tegemisel kaasavam; meenutab Euroopa Ülemkogu 2005. aasta kevadise kohtumise järeldusi, milles rõhutatakse, et kõrgetasemeline sotsiaalkaitse on Lissaboni strateegia keskne element; kinnitab veel kord, et inimeste elamine allpool vaesuspiiri ja sotsiaalselt tõrjutuna on vastuvõetamatu; kinnitab veel kord, et kõikidel Euroopa kodanikel peab olema juurdepääs inimväärlikale tööle ja elule ning seda ka pärast pensionile jäämist; toetab poliitika jätkuvat tugevdamist, et võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, pidades silmas tervikliku lähenemise kasutuselevõttu, et uuendada otsustavat tõuget vaesuse kaotamiseks 2010. aastaks ja tagada kõigile Euroopa kodanikele võimalus kasutada oma põhiõigusi; juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta muudeti Lissaboni lepingusse lisamisega õiguslikult siduvaks; palub, et Euroopa Ülemkogu kohustuks 2008. aasta kevadisel kohtumisel täitma ambitsioonikat sotsiaalmeetmete kava, millele oleks otsene mõju Lissaboni strateegia tulemustele;

25. kordab – pidades silmas et sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus on siseturu üks põhielement – kodanike usalduse suurendamise tähtsust, edendades liikmesriikide ühiseid sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid eesmärke, nagu kvaliteetsed töökohad, võimaluste võrdsus ning tervise ja keskkonna kaitsmine, kuid austades samas Euroopa kultuurilist mitmekesisust; kutsub komisjoni üles tagama, et EL täidab nendes valdkondades kaitsefunktsiooni ning et hoitakse ära regulatiivne konkurents liikmesriikide vahel;

26. usub, et vajalik on transpordisektori tugevam integreerimine Lissaboni strateegiasse; nõuab uute komplekssete suuniste kohaselt säästva transpordi, logistika ja üleeuroopaliste võrkude arendamise prioriteediks seadmist ning kutsub liikmesriike üles tagama, et eelolevaks Euroopa Ülemkogu 2008. aasta kevadiseks kohtumiseks esitatavad riiklikud kavad peegeldavad nimetatud prioriteete;

Siseturg ja strateegiad globaliseerumisega toimetulekuks

27. rõhutab, et tõrgeteta toimiv siseturg, kõrge kvalifikatsiooniga tööjõud, ja hästi tasakaalustatud sotsiaalne turumajandus ja stabiilne demokraatia on Euroopa tugevaim konkurentsieelis; juhib tähelepanu sellele, et kolmandatest riikidest pärit investoritele pakub siseturg selliseid eeliseid nagu võrdsed tingimused ja vaba liikumine, kuid siseturule sisenemisega peaks kaasnema ELi investoritele sarnane avatus kolmandate – nii arenenud kui ka areneva majandusega – riikide poole; märgib, et lisaks sellele on vaja luua Euroopa ettevõtetele parimate tingimuste raamistik, mille hulka kuuluvad parem õigusloome, hea valitsemistava, veatu ja aus konkurents, tulemuslikult toimivad riskikapitaliturud ning teadustegevuse ja innovatsiooni tulemuste turuleviimine;

28. nõuab tungivalt, et liikmesriigid seaksid ELi konkurentsivõime oma poliitika kujundamise keskmesse ning muudaksid siseturu väljakujundamise oma prioriteediks, eelkõige siseturgu puudutavate direktiivide õigeaegse ja nõuetekohase rakendamise ning liikmesriikide turgudel põhjendamatute tõkete eemaldamise kaudu; tuletab siiski meelde, et siseturu loomine põhines konkurentsil, koostööl ja solidaarsusel, mis jäävad siseturu edasiarendamise põhilisteks eeltingimusteks 21. sajandil; rõhutab, et siseturgu tuleb arendada ainult ausa konkurentsi eeskirjade, tõhusate maksu- ja sotsiaalse kaitse süsteemide ning tarbijakaitse kõrge taseme abil;

29. rõhutab vajadust siseturu väljakujundamise ja vajalike reformide läbiviimise järele; palub liikmesriikidel toetada ülejäänud vajalikke meetmeid ELi teenuste (sealhulgas finantsteenuste) siseturu loomiseks ning tagada, et riiklikud reguleerivad asutused edendaksid uute teenuseosutajate ja toodete turule sisenemist, tagades võrdsed tingimused ja üksikinvestorite huvide nõuetekohase läbipaistvuse ja õiguskindluse; on seisukohal, et uued poliitilised algatused siseturu väljakujundamiseks peaksid rohkem põhinema analüüsil nende mõju kohta erinevatele turgudele, majandusharudele ja keskkonnale ning sotsiaalvaldkonnale;

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

30. rõhutab vajadust intellektuaalomandi õiguste kaitse piisava taseme järele ning toetab algatust, mis hõlmab taskukohast, turvalist ja tõhusat patendisüsteemi, mis pakuks stiimuleid investeeeringuteks ja teadusuuringute läbiviimiseks ning soodustaks innovatsiooni suutlikkust eriti VKEde seas; nõuab tungival, et kõik kolm institutsiooni teeksid koostööd, et saavutada patendisüsteemi tõelise parandamise osas poliitiline konsensus, mis võimaldaks kodanikel saada kasu uutest taskukohaste hindadega toodetest ja teenustest;

31. märgib, et turupõhised vahendid hõlmavad laia hulka poliitikavahendeid, mida kasutatakse üha enam keskkonnanäesmärkide saavutamiseks; on arvamusel, et sellised turupõhised vahendid nagu maksud, kulud ja heitkogustega kauplemine võivad soodustada loodusressursside efektiivset jaotumist ning aidata sellega seoses kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele;

32. kordab oma seisukohta maksukoormuse nihutamise kasulikkusest tööjõult keskkonna olukorra halvenemise põhjustajatele, kui tõhusast viisist tegelda nii keskkonna- kui ka tööhõive küsimustega ning on seisukohal, et tööjõule langevat koormust tuleb vähendada, et luua rohkem töökohti ja võidelda varimajandusega;

33. märgib, et energiavarustuse kindluse eesmärgid ja Euroopa kodanikele mõistliku hinnaga säästva liikluse ja energia pakkumine ning õiglaste hindade hoidmine on saavutatavad sama strateegia abil nagu ambitsioonikas kliimakaitse eesmärk;

34. palub seetõttu komisjonil järjekindlalt ja kiirelt rakendada Euroopa Ülemkogu 2007. aasta kevadise kohtumise otsuseid ning muuta taastuvenergia ja energiatõhusus ka tegelikult ühise energiapoliitika prioriteetideks;

35. juhib tähelepanu, et ELi ja teiste tööstusriikide peamine ülesanne on üleminek madala energiantensiivsusega majandusele, mis põhineb taastuvatel energiaallikatel ning et tõhusaks lähenemisviisiks nimetatud ülesandele on võtta tarvitusele juba olemasolevad tehnoloogiad, mille rakendamiseks on vaja julgeid poliitikameetmeid, sealhulgas mitmepoolset kokkulepitud sanktsioone riikidele, kes ei ole valmis omapoolset vastutust kandma; rõhutab, et säästva, madala energiantensiivsuse ja vähem süsihappegaasiheiteid tekitava majanduse saavutamiseks vajalik ümberkujundamine uute tehnoloogiate väljatöötamise ja rakendamise abil loob ELile mitmeid võimalusi;

36. rõhutab transpordipoliitika ja laiema hulga keskkonnaküsimustega tegelemise tähtsust kliimamuutuse vastu võitlemisel; toetab poliitika väljatöötamist, mis vähendaks ebavajalikku transporti mitmesuguste meetmete abil ja nõuab põhjaliku strateegilise keskkonnamõju hindamise teostamist üleeuroopalistele transpordivõrkudele;

37. palub liikmesriikidel kiirelt laiendada omavahel ühendatud ja koostalitlusvõimelist üleeuroopalist transpordivõrku, pidades eriti silmas uute liikmesriikide vajadusi, tehes seda tõhusa, säästliku ja keskkonnasõbraliku transpordipoliitika raames; palub komisjonil ja liikmesriikidel kohaldada asjakohast poliitikat, et täielikult ära kasutada keskkonnasõbralike ja arukate transpordisüsteemide ning tehnoloogianovatsiooni potentsiaali;

38. juhib tähelepanu, et seetõttu on äärmiselt tähtis tagada, et tulevane nõudlus logistikateenuste järele on kooskõlas väiksema keskkonnamõjuga ja kasvuhooonegaaside heitmete vähendamisega; on seisukohal, et säästev transport sõltub Euroopa Liidu, riikliku ja piirkondliku tasandi poliitiliste otsuste tegijate võimekusest näha ette tõhusad meetmed, et motiveerida transporditeenuse ostjaid, transportijaid ja sõidukite tootjaid jätkama pingutusi keskkonnasõbralikuma logistikaturu loomiseks;

Tööturg ja inimestesse investeerimine

39. tunnistab, et majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev ELi strateegia on kasulik, kuid rõhutab samal ajal, et mitte kõik ELi kodanikud ei ole sellest kasu saanud; rõhutab, et globaliseerumisega ja demograafiliste küsimustega toimetulekuks on äärmiselt tähtis varustada inimesed vajalike oskuste ja võimalustega, et meelitada rohkem inimesi tööturule ning muuta töötamine reaalseks valikuvõimaluseks kõigile, eelkõige meetmete kaudu, mis on suunatud inimestele, kes on tööturult kõige rohkem eemaldunud;

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

40. rõhutab, et vaba liikumise ja mobiilsuse tagamiseks tööturul peab nõukogu viivitamatult vastu võtma direktiivid töötaja korralduse, ajutiste töötajate töötingimuste ja pensioniõiguste kaasaskantavuse kohta ning läbi vaatama nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiivi 94/45/EÜ Euroopa tööõukogu asutamise kohta (¹); rõhutab, et Euroopa tööturu mobiilsusega seotud takistuste kõrvaldamine tagab Euroopa tööjõu parema kaitse; märgib, et EL peab püüdma seletada kodanikele laienemist, integratsiooni, solidaarsust ja tööjõu liikuvust tõhusalt ühendava lähenemisviisi eeliseid;

41. kinnitab veel kord, et Euroopa ei saa endale lubada praegusi kõrgeid töötuse näitajaid; märgib, et Euroopa sotsiaalne mudel ei saa jääda puutumatuks mujal maailmas asetleidvatest murrangulistest sündmustest; on seisukohal, et demograafilise probleemi lahendamiseks ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamiseks peab Euroopa Liit püüdlema reformide teostamise poole tööturul ja hoolekandesüsteemis, et tugevdada inimeste motivatsiooni töötada ning pakkuda neile võimalusi ja oskusi tulla toime muutustega ning soodustada nende tagasipöördumist palgatööl; juhib tähelepanu sellele, et oma konkurentsivõime säilitamiseks maailmatasandil peab EL viima läbi suure hulga reforme; usub, et ettevõtete ja töötajate vahelise usalduse tase, mis on vajalik nimetatud tegevuse teostamiseks, suureneb sotsiaalse dialoogi tihenedes; rõhutab kui oluline on kaitstud paindlikkust käsitlevate kokkulepitud ühiste põhimõtete rakendamine igakülgsel ja tasakaalustatud viisil nii töötajate ja kui ka tööandjate jaoks;

42. rõhutab, et nii tööandjad kui töötajad nõuavad üha rohkem paindlikku töötamist, ja avaldab toetust kaitstud paindlikkuse ühiste põhimõtete tasakaalustatud kogumi vastuvõtmisele; tuletab meelde, et haridus, kvalifikatsioonid ja koolitus mängivad rolli paremas tööhõivepoliitikas ning lastehoiu võimaluste pakkumist tuleb pidada üheks eeltingimuseks eelkõige naiste osalemise suurendamisele tööturul; ergutab liikmesriike süvalaiendama neid ühiseid põhimõtteid riiklikke reformikavasid käsitlevasse konsultatsiooni tööturu osapooltega ning rõhutab töö- ja eraelu tasakaalustamise, kõigi jaoks võrdsete võimaluste edendamise, koolituse ja ümberõppe, aktiivse tööturupoliitika, asjakohase sotsiaalkaitse ja tööturu killustatuse kaotamise meetmete kesksel rollil tööalaste õiguste tagamisel kõikidele töötajatele;

43. tunnustab paindliku, mobiilse, turvalise ja tõhusalt toimiva tööturu panust sotsiaalse kaasatuse tagamiseks ühiskonna kõigile rühmadele töövõimaluste loomise kaudu; nõuab seetõttu tungivalt, et liikmesriigid hindaksid ja parandaksid töötamist käsitlevaid eeskirju ning investeeriksid haridusse, elukestvasse õppesse ja aktiivsesse tööturupoliitikasse, et luua tööhõive kõrge taseme saavutamiseks ja tööjõu liikuvuse jaoks parimad võimalused; rõhutab, et on vaja tõsta noorte põhioskuste taset, ennetada koolist väljalangemist ja vähendada ebakindlaid töökohti ning hõlbustada kõigi sotsiaalset ja tööturule integreerumist; juhib tähelepanu asjaolule, et 21. sajandi infoühiskonda ja teadmispõhist majandust arvesse võttes on digitaalsel kaasatusel äärmiselt oluline tähtsus, eriti ebasoodsamas olukorras isikutele, eakatele ja ääremaadel asuvate maapiirkondade elanikele;

44. täheldab murelikult üha kasvavat ebavõrdsust sissetulekute ja jõukuse osas liikmesriikides; on arvamisel, et nimetatud suundumuse peaks ümber pöörama sobilike riiklike ja Euroopa Liidu tasandi meetmetega, et saavutada ühtsem ühiskond ning tagada, et kodanikud tunnetaksid majanduskasvust kasu saamist;

45. märgib, et mõnedes liikmesriikides on võetud kasutusele miinimumpalga mõiste; soovib, et teised liikmesriigid võiksid kasu saada saadud kogemusi uurides; kutsub liikmesriike tagama kõigile isikutele ühiskonna- ja majanduselus osalemise eeltingimuste kaitse ning kehtestama eelkõige nt miinimumpalka sätestavad normid või muud õiguslikult ja üldiselt siduvad eeskirjad või vastavalt riiklikele traditsioonidele normid kollektiivlepingutes, mis tagavad täisajaga töötajatele inimväärset elu võimaldava sissetuleku;

46. tunneb heameelt komisjoni teatise „Ettepanek ühenduse Lissaboni programmi kohta aastateks 2008–2010” üle, milles pakutakse välja enam prioritseeritud programm vaid 10 peamise eesmärgiga, mille saavutamine jääb ajavahemikku 2008–2010; rõhutab siiski, et Lissaboni strateegia poolt pakutav peamine võimalus seisneb erinevate reformi vajaduste ja majandus-, keskkonna ja tööhõivevahendite ühendamises ühte reformikavasse; palub seetõttu komisjonil jääda selle sidusa ja integreeriva poliitiliste vahendite kombinatsiooni juurde ning seda mitte lõhkuda üksikute poliitiliste meetmete poole liikumiseiga;

(¹) EÜT L 254, 30.9.1994, lk 64.

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

Edusammude mõõtmine ja Lissaboni protsessi jälgimine

47. tervitab komisjoni pingutusi bürokraatia vähendamisel, eelkõige eesmärgiga aidata VKEsid ning parandada õigusloome mõju hindamist; taunib samal ajal asjaolu, et Euroopa Parlament ja komisjon ei ole ikka jõudnud kokkuleppele nõutava mõjuhinna tüübi suhtes; sellega seoses kordab oma nõuet sõltumatu välise kontrolliga mõjuhinna osas;

48. tervitab komisjoni eesmärki vähendada ettevõtete halduskoormust; ootab konkreetseid viiteid selle eesmärgi saavutamise kohta, tagades samal ajal hea valitsemistava tingimused; rõhutab, et kõik valitsustasandid saavad nimetatud eesmärgi saavutamisele kaasa aidata ja peaksid seetõttu olema kaasatud asjaomaste poliitiliste otsuste langetamisse; nõuab seoses bürokraatia vähendamise ja Euroopa õigusloome lihtsustamisega selget järelevalvet, eesmärgiga selgitada välja mil määral liikmesriigid Euroopa õigusaktide poolt pakutavat tegevusruumi tegelikult kasutavad, et võtta arvesse riiklike eripärasid ja uuenduste kitsaskohti nimetatud õigusaktide ülevõtmisel;

49. on seisukohal, et liikmesriigid koos sidusrühmadega riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil on peamised osalejad Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisel; juhib tähelepanu, et riigid, mis on avatud välisele konkurentsile, viivad läbi reforme ja püüdleval eelarve tasakaalu ning samuti kõrge kvaliteediliste avaliku- ja erasektori investeeringute poole, on kasvanud kõige rohkem ja loonud enim töökohti; tunneb kahetsust Lissaboni strateegia endiselt nõrga nähtavuse pärast paljude liikmesriikide sisepoliitikas; on seisukohal, et kõikide majanduslike sidusrühmade mobiliseerimine on oluline selle tõhusa rakendamise tagamiseks; usub eriti, et tööturu osapoolte, riikide parlamentide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning kodanikuühiskonna parem kaasamine parandab Lissaboni strateegia tulemusi ja soodustab avalikku arutelu asjakohaste reformide üle; toetab komisjoni ettepanekut liikmesriikidele süvendada koostööd liikmesriikide ja piirkondlike parlamentidega, korraldades samas iga-aastaseid arutelusid nende riiklike reformikavade rakendamise üle;

50. rõhutab piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning sidusrühmade kaasamise tähtsust edusammude ulatuse ja innovatiivse olemuse seisukohast; tervitab sellega seoses Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regioonide Komitee suurt huvi Lissaboni strateegia jälgimise vastu;

51. tuletab meelde, et koondsunnide näol on tegemist tähtsa kooskõlastamisvahendiga ja ühtse raamistikuga erinevate liikmesriikide jaoks oma riiklike reformikavade suunas püüdlisel; on seisukohal, et analüüsid ja tagasiside liikmesriikide poolt näitavad, et suunised toimivad, kuid siiski on vaja teha parendusi uute majandus- ja tööhõive tingimustega kohanemiseks ja võrdlusuuringute teostamiseks liikmesriikide vahel; nõuab näitajate ja eesmärkide üldisemat kohaldamist ja rakendamist;

52. tervitab komisjoni koostatud aruandeid riikide kohta; nõuab siiski süstemaatilist lähenemist, mis tooks välja nii edusammud kui ka puudused; toetab komisjoni ettepanekut viia sisse „teravdatud tähelepanu nõudvate küsimuste” süsteem kui osa mitmepoolsest järelevalveprotsessist, andes samuti võimaluse liikmesriikidele täiustada vastavalt oma riigi poliitikat;

53. on arvamusel, et nõuetekohase järelevalve puudumine on peamine takistus teadlike poliitika valikute tegemiseks; rõhutab sellega seoses, et palju paremini saaks kasutada Euroopa Liidu detsentraliseeritud asutuste olemasolevaid teadmisi ja oskusi nende vastavates pädevusvaldkondades;

54. tervitab seetõttu Euroopa Ülemkogu 2006. aasta kevadise kohtumise otsust leevendada jälgitavate andmete vähesust ning lasta Regioonide Komiteel koostada järelevalveuuring „Majanduskasvu ja tööhõive strateegia”, hõlmates 104 ELi piirkonda ja linna, mis jagavad oma arvamusi Lissaboni strateegia rakendamise kohta – uurimus esitatakse Euroopa Ülemkogu 2008. aasta kevadisel kohtumisel; rõhutab, et nimetatud uuring näitab, kas struktuurifondide vahendite eraldamise sätestamine aitab suunata suurema osa struktuurifondide kulutustest innovatsiooni- ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele; ootab nimetatud Lissaboni strateegia piirkondliku tasandi lisandväärtuse uuringu hindamist;

Kolmapäev, 20. veebruar 2008

55. on arvamusel, et Lissaboni strateegia edukuse mõõtmise viisid või edasilikumise mõõtmise näitajad üldisemalt ei ole sugugi iseenesestmõistetavad; on siiski kindlal seisukohal, et edu ja ebaedu mõõtmine ei saa piirduda üksnes selliste majandusnäitajatega nagu SKT/RKT, kuna need näitavad – parimal juhul – jõukuse loomist konkreetsel ajavahemikul, kuid ei väljenda isegi mitte usaldusväärset teavet ühiskonna jõukuse taseme kohta ning ei anna kaugeltki mitte vihjeid selle kohta, milliste sotsiaalsete ja keskkonnakulude arvelt jõukus lisandub;

56. nendib, et tuleks välja arendada ja kohaldada mitmemõõtmeline lähenemisviis inimeste heaolu hindamiseks, mis väljuks SKT/RKT piiridest; tervitab sellega seoses Majanduskoostöö ja arengu organisatsiooni arutelusid 2007. aasta juunis toimunud teisel ülemaailmsel foorumil statistika, teadmiste ja poliitika kohta pealkirjaga „Ühiskondade progressi mõõtmine ja edendamine” ning arutelusid, mida peeti komisjoni konverentsil „Beyond GDP”, mis toimus Euroopa Parlamendis 2007. aasta novembris, kuna usaldusväärset andmed on oluline alus teadlike poliitiliste valikute tegemiseks;

57. tervitab seetõttu komisjoni erinevate peadirektoraatide poolt võetud ülesandeid arendada uusi ja kvalitatiivseid näitajaid; nõuab tungivalt nimetatud näitajate – olgu need seotud kas sotsiaalse dimensiooniga, nagu vaesuse näitaja, või keskkonnadimensiooniga, nagu bioloogilise mitmekesisuse näitaja – kasutamist riiklike reformikavade läheneval hindamisel ja nende lisamist komisjoni järelevalvesse, luues sellega täielikum kogum näitajaid Lissaboni strateegia edu mõõtmiseks;

58. nõuab tungivalt, et tagataks kolme ELi institutsiooni vajalik koostöö ja täielik kaasatus Lissaboni strateegia järelevalve valdkonnas; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon tunnustaksid rolli, mida etendab Euroopa Parlament, kes kontrollib tähelepanelikult Lissaboni strateegia ja riikide reformikavade kulgemist, tagab Lissaboni eesmärkide tarbeks ulatuslike eelarvevahendite eraldamise ning teeb tihedat koostööd riikide parlamentidega oluliste õigusaktide kehtestamisel;

*
* *

59. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmes- ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele.

Majanduspoliitika üldsuunised (2008–2010)

P6_TA(2008)0058

Euroopa Parlamendi 20. veebruari 2008. aasta resolutsioon majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste osa): uue etapi käivitamine (2008–2010) (KOM(2007)0803 – 2007/2275(INI))

(2009/C 184 E/07)

Euroopa Parlament

- võttes arvesse komisjoni teatist majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (2008–2010) (KOM(2007)0803, V osa)
- võttes arvesse komisjoni teatist majanduskasvu ning tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia rakendamise kohta liikmesriikides ja piirkondades ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu ajavahemikus 2007–2013 (KOM(2007)0798);
- võttes arvesse liikmesriikide esitatud 27 riiklikku Lissaboni reformikava;